

швидкості, обґрунтованості, оперативності і вчасності прийняття виважених управлінських рішень. Соціальний ефект управлінської діяльності характеризується досягнутими рівнями: довіри підлеглих до керівництва, створеного морально-психологічного клімату, згуртованістю працівників, їхньою лояльністю до керівництва та організації загалом. З огляду на сучасні виклики, як зазначається в [3] «ефективною є така управлінська праця, яка спрямована на стратегічне досягнення успіху колективу в майбутньому, на перспективу. І саме для відновлення економіки України в повоєнний період це трактування ефективності використання управлінської праці має першочергове значення» [3].

Отже, проведені дослідження особливостей організації та оцінювання управлінської діяльності дозволяють констатувати, що така діяльність вимагає раціоналізації процесів та впровадження новітніх підходів її організації, вироблення комплексних підходів до її оцінювання на засадах якості, результативності та культури праці.

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми менеджменту в умовах інноваційного розвитку економіки. / М. М. Шкільняк, А. Ф. Мельник, П. П. Микитюк та ін. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2019. Вип. 2. С. 163–174.
2. Шкільняк М. М., Овсянюк-Бердадіна О. Ф., Крисько Ж. Л., Демків І. О. Менеджмент : навч. посіб. Тернопіль : КРОК, 2022. 250 с.
3. Захарова О. Використання управлінської праці на підприємстві: показники та критерії оцінювання. URL: <http://ven.chdtu.edu.ua/article/view/288731>

Андрій СМОЛЯРОВ

аспіранта спеціальності «Публічне управління та адміністрування»
Західноукраїнського національного університету

ВПЛИВ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УКРАЇНІ НА ФУНКЦІОНУВАННЯ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

«Термін «публічна влада» пов'язується із діяльністю уряду та органів управління на національному, регіональному та місцевому рівнях, а також стосується дій фізичних та юридичних осіб при виконанні ними публічних функцій. Публічне управління по

відношенню до публічної влади має обслуговуючий характер. Якщо сутність влади виявляється через відносини панування та підкорення, то управління є інструментом забезпечення виконання волі певного владного суб'єкта» [1].

Публічна влада реалізується у таких формах як: «наддержавні інститути; держава; автономія, Автономна Республіка Крим – специфічна форма публічної влади в Україні; місцеве самоврядування» [2].

Автори літературного джерела [3] вважають, що «децентралізація означає такий спосіб визначення та розмежування завдань і функцій, за якого більшість із них передається з рівня центральних органів на рівень нижчий і стає власним завданням та повноваженням органів нижчого рівня».

Вітчизняні й зарубіжні дослідження досвіду децентралізації влади, об'єднання територіальних громад у більш спроможні показують, що це здійснюється з метою: покращення якості надання публічних послуг; підвищення ефективності управлінської діяльності; сприяння демократії участі.

Процес децентралізації влади є одним із пріоритетних напрямів адміністративної реформи в нашій державі. Цей процес спрямований на посилення ролі органів місцевого самоврядування у здійсненні реформ (структурних, соціально—економічних, екологічних). Також децентралізація сприяє вдосконаленню управління державним і комунальним майном, розвитку міжрегіонального співробітництва тощо.

«Реформу децентралізації в Україні було розпочато значною мірою з огляду на незадовільну спроможність переважної більшості органів місцевого самоврядування з-поміж близько 11 тис. місцевих рад, які існували до 2014 р., здійснювати власні та делеговані повноваження на належному рівні» [4].

Серед причин запровадження децентралізації влади в Україні М. Горбатюк [5] називає такі:

1. Надмірна централізація влади стосовно прийняття рішень. В Україні із самого початку проголошення нею незалежності питання децентралізації влади посідало досить вагоме місце. Активізувалося воно по-особливому у 2014 році. З 2010 року в Україні фактично існувала суперпрезидентська республіка, за якої була встановлена жорстка централізація повноважень та ресурсів у вертикалі органів виконавчої влади. У таких умовах роль Кабінету Міністрів як вищого органу в системі виконавчої влади

була значно обмеженою, Верховна Рада опинилася у стані, за якого виникла загроза існуванню парламентаризму в Україні, фактично було знівельовано місцеве самоврядування, знищено фінансову самостійність територіальних громад, а корупція набула небачених до того часу масштабів.

2. Фінансова недієздатність місцевих органів влади, зумовлена слабкістю фінансової бази, недостатня кількість ресурсів для вирішення повсякденних питань розвитку громади.

3. Порушення принципу субсидіарності в питанні розподілу повноважень і формуванні стабільних джерел наповнення місцевих бюджетів. Обмеженими залишаються можливості органів місцевого самоврядування в питанні регулювання ставок місцевих податків та зборів, встановлення пільг, зміцнення доходної бази місцевих бюджетів через скорочення податкових пільг тощо.

4. Невідповідність чинної системи адміністративно-територіального устрою України вимогам забезпечення повсюдності самоврядування. Велика кількість дрібних територіальних громад, відсутність на їхній території підприємств, які би приносили стабільний прибуток, низький рівень доходів населення зумовлюють проблему наповнення місцевих бюджетів, а це створює труднощі в плані управління місцевим розвитком.

5. Відсутність відповідальності за розвиток території, низький рівень довіри між владою та громадськими організаціями.

6. Незадовільний стан розвитку інфраструктури, а також низька якість послуг, які надаються громадянам тієї чи іншої громади.

7. Погіршення якості та доступності публічних послуг унаслідок ресурсної неспроможності переважної більшості органів місцевого самоврядування здійснювати власні та делеговані повноваження.

8. Розходження в поглядах щодо соціально-економічного розвитку між органами місцевого самоврядування та реальними інтересами територіальних громад.

9. Зниження рівня професіоналізму посадових осіб місцевого самоврядування, зокрема внаслідок низької конкурентоспроможності органів місцевого самоврядування на ринку праці, зниження престижності посад, що призводить до низької ефективності управлінських рішень [6; 7].

Розглядаючи переваги та недоліки децентралізації, автор літературного джерела [8] виокремлює «низку таких переваг цього

процесу, серед яких: спрощена структура управління на місцях, налагодження тіснішого зв'язку з громадянським суспільством, підвищення прозорості прийняття управлінських рішень, стимулювання прийняття рішень на основі реордінації, підвищення ступеня відповідальності перед територіальною громадою. До недоліків децентралізації влади віднесені ризики неузгодженості напрямів розвитку окремих територіальних одиниць та стратегічних цілей, ускладнення координації між рівнями управління, загрозу монополістичної позиції держави в окремих сферах» [8].

Список використаних джерел

1. Міщук Є.В., Лісевич О.В. Окремі аспекти дослідження визначення сутності понять "публічна влада" та "публічне управління". URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2018/26.pdf
2. Савчин М.В. Організація та форми публічної влади. URL: https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwi9z-6O8e6DAxVLS_EDHXB-CQQQFnoECDIQAQ&url=https%3A%2F%2Fdspace.uzhnu.edu.ua%2Fjspui%2Fbitstream%2Flib%2F529%2F9%2F9_public%2520power.ppt&usg=AOvVaw2S4qw-wWhv6vBlTOOnRk8_E&opi=89978449
3. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України / О. М. Бориславська, І. Б. Заваруха, А. М. Школик та ін. ; Центр політико-правових реформ. Київ : Москаленко О. М., 2012.
4. Децентралізація і формування політики регіонального розвитку в Україні : наук. доп. / [Шевченко О. В., Романова В. В., Жаліло Я. А. та ін.] ; за наук. ред. д-ра екон. наук Я. А. Жаліла. Київ : НІСД, 2020. 153 с.
5. Горбатюк М. Реформа децентралізації в Україні: проблеми здійснення в умовах суспільної кризи. URL: https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2021/06/gorbatiuk_reforma.pdf
6. Аналітична доповідь до Щорічного Послання Президента України до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2015 році». Національний інститут стратегічних досліджень. Київ : НІСД. 2015. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/1855/>
7. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Рішення Кабінету

Міністрів України № 333-р, 01.04.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>.

8.Глизнер С.В. Поняття, типи та причини запровадження децентралізації в Україні. URL: http://politicus.od.ua/1_2019/6.pdf

Іван СОВИЧ

здобувач освітньо-професійної програми
«Менеджмент закладів охорони здоров'я», ЗУНУ
Науковий керівник – д.е.н., професор кафедри
менеджменту, публічного управління та персоналу ЗУНУ
Тетяна ЖЕЛЮК

МЕХАНІЗМ МІЖСЕКТОРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ В ПРОЦЕСІ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДОМ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Заклади охорони здоров'я національної економіки в сучасних умовах особливо гостро відчують проблеми фінансового, інституційного, деонтологічного, кадрового супроводу [1]. В окремих регіонах України, особливо у віддалених сільських районах, доступ до медичних послуг є обмеженим через відсутність лікарень, недостатнє забезпечення медичним персоналом та нестачу медичного обладнання. Середній рівень медичної допомоги в різних регіонах суттєво відрізняється, що призводить до великої нерівності у доступі до якісної медичної допомоги. Жителі окремих населених пунктів відчують низьку якість медичного обслуговування. Низька якість медичних послуг може бути спричинена недостатнім фінансуванням, неадекватним управлінням, недостатнім контролем якості та корупцією в системі охорони здоров'я і, звичайно, в сучасних умовах активними бойовими діями.

Корупція також є серйозною проблемою в національній системі охорони здоров'я. Вона може виявлятися в різних формах, від підкупу медичного персоналу до хабарництва пацієнтів. Неефективне управління ресурсами, відсутність прозорості та відкритості в прийнятті рішень ускладнюють ситуацію та призводять до неефективного використання доступних ресурсів.

Задля корекції та вирішення таких проблем необхідно активізувати співпрацю між медичними закладами та неприбутковими організаціями, що є важливим аспектом у